

**AN BORD ATHBHREITHNITHE MEABHAIR-SHLÁINTE
(AN DLÍ COIRIÚIL)**

MENTAL HEALTH (CRIMINAL LAW) REVIEW BOARD

Tuarascáil Bhliantúil 2025

An Bord Athbheithnithe Meabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil)
7 Plás Íle
Baile Átha Cliath 2, D02 TW98
Teileafón: (01) 8592296
R-phost: mhclrb_inbox@justice.ie
Suíomh Gréasáin: www.mhclrb.ie

CLÁR AN ÁBHAIR

Réamhrá an Chathaoirligh	Leathanach 3
Feidhm an Bhoird Athbhreithnithe Meabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil)	Leathanach 5
Athbhreithnithe ag an mBord	Leathanach 6
An Scéim um Chúnamh Dlíthiúil fá Mheabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil)	Leathanach 8
Orduithe um Urscaoileadh	Leathanach 9
Cionta nó Cionta Líomhnaithe	Leathanach 10
Faisnéis Airgeadais	Leathanach 11
Nochtadh Cosanta	Leathanach 11
Cosaint Sonraí	Leathanach 11
Dualgas na hEarnála Poiblí um Chomhionannas agus Cearta an Duine	Leathanach 12
Rialachas agus Rialuithe Inmheánacha	Leathanach 13

FOSCRÍBHINNÍ

Foscríbhinn A - Líon na nÉisteachtaí in aghaidh na Míosa i 2025/2024	Leathanach 19
Foscríbhinn B - Líon na nOthar arna nAthbhreithniú in aghaidh Diagnóise i 2025/2024	Leathanach 20
Foscríbhinn C - Líon na nÉisteachtaí de réir Chineál an Athbhreithnithe i 2025/2024	Leathanach 21
Foscríbhinn D - Líon na nÉisteachtaí i 2025/2024 de réir an Ailt den Acht um an Dlí Coiriúil (Gealtacht), 2006, arna leasú	Leathanach 22
Foscríbhinn E - Meánlíon na gCásanna a Sannadh d'Ionadaithe Dlíthiúla ar an bPainéal um Chúnamh Dlíthiúil i 2025/2024	Leathanach 23
Foscríbhinn F - Líon na nOthar a Urscaoileadh go Coinníollach i 2025/2024	Leathanach 24
Foscríbhinn G - Cionta nó Cionta Líomhnaithe	Leathanach 25

1. RÉAMHRÁ AN CHATHAOIRLIGH

Tá áthas orm, mar Chathaoirleach ar an mBord Athbhreithnithe Meabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil), Tuarascáil Bhliantúil 2025 an Bhoird, ina dtugtar forléargas ar ghníomhaíochtaí an Bhoird le linn 2025, a thíolacadh. Is í seo an 19ú Tuarascáil Bhliantúil ón mBord Athbhreithnithe.

I 2025, tháinig ardú ar líon na n-éisteachtaí athbhreithnithe a seoladh i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin. Sheol an Bord 215 athbhreithniú i gcomparáid le 208 i 2025, ina ndearnadh athbhreithniú ar choinneáil 99 othar. As na 99 othar a ndearnadh athbhreithniú ar a gcoinneáil, deonaíodh urscaoileadh coinníollach do cheathrar díobh. Deonaíodh urscaoileadh coinníollach do sheisear othar i 2024, as líon iomlán 101 a ndearnadh athbhreithniú ar a gcoinneáil an bhliain sin.

Bhí iarratas amháin ar leasú ar urscaoileadh coinníollach, agus cheadaigh an Bord é sin.

Chomh maith leis sin, i 2025, chuaigh an Bord ar aghaidh go dtí an 46ú agus an 47ú hathbhreithniú a sheoladh maidir le coinneáil roinnt othar.

Ar an iomlán, fuair an Bord seacht n-iarratas ar urscaoileadh neamhchoinníollach in 2025 – deonaíodh ceithre cinn díobh, diúltaíodh péire acu agus tá ceann amháin ag feitheamh ar chinneadh. Ina theannta sin, fuair an Bord iarratas ar urscaoileadh neamhchoinníollach in 2024, agus deonaíodh é ina dhiaidh sin in 2025.

Thar ceann mo chomhghleacaithe, gabhaim buíochas le Stiúrthóir Feidhmiúcháin Cliniciúil an Phríomh-Ospidéil Meabhair-Ghalar, an Dr Brenda Wright, as a cúnamh i rith na bliana. Gabhaim buíochas, freisin, leis na foirne ildisciplíneacha as an obair a rinne siad le linn dóibh tuarascálacha síciatracha a ullmhú d’othair roimh a gcuid éisteachtaí athbhreithnithe. Is eol don Bhord gur féidir go leor ama a bheith i gceist leis an obair seo do gach duine a bhíonn páirteach inti.

Tá an Bord buíoch as an gcabhair agus as an gcomhoibriú leanúnach ó shíciatraithe comhairleacha, altraí, teiripeoirí, seirbhísí sóisialta agus foireann riaracháin an ospidéil.

Ba mhaith liom obair chomhaltaí Phainéal Ionadaithe Dílíthiúla an Bhoird, a leanann d’fheidhmiú go cumasach coinsiasach ar son othar a thagann os comhair an Bhoird chun a gcoinneáil a athbhreithniú, a mholadh.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom, freisin, buíochas a chur in iúl do Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin an Bhoird, Aisling Uas. Brennan, d’iarRúnaí an Bhoird, Rita Uas. Rice, do Rúnaí reatha an Bhoird, an tUas. Anthony Belton, agus do Ann Uas. Casey as an tseirbhís shármhaith éifeachtúil a thugadar don Bhord le linn na bliana.

**An Breitheamh Séamus Noonan Uasal
Cathaoirleach**

Dáta: 30 Márta 2026

2. **FEIDHM AN BHOIRD ATHBHREITHNITHE MEABHAIR-SHLÁINTE (AN DLÍ COIRIÚIL)**

Bunaíodh an Bord Athbhreithnithe Meabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil) ar an 27 Meán Fómhair, 2006, faoi Alt 11 den Acht um an Dlí Coiriúil (Gealtacht), 2006. Tá an Bord neamhspleách go reachtúil i bhfeidhmiú a fheidhmeanna.

Tá an Bord freagrach as athbhreithniú a dhéanamh ar choinneáil othar a atreoraíodh chuig lárionad ainmnithe ag eascairt as cinneadh arna dhéanamh ag na cúirteanna go bhfuil siad neamhinniúil ar dhul faoi thriail nó ar cinneadh iad a bheith neamhchiontach i gcion de dheasca gealtachta. Faoi láthair, is é an Príomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar an t-aon ionad ainmnithe sa Stát.

Faoi Acht 2006, arna leasú leis an Acht um an Dlí Coiriúil (Gealtacht), 2010, tá sé de chumhacht ag an mBord a ordú leanúint d’othair a choinneáil nó a n-urscaoileadh coinníollach, nó a n-urscaoileadh neamhchoinníollach, a ordú. Le linn dó teacht ar chinneadh, ní foláir don Bhord aird a thabhairt ar leas agus sábháilteacht an othair agus ar leas an phobail.

Déanann an Bord athbhreithniú, freisin, ar choinneáil príósúnach, lena n-áirítear príósúnaigh mhíleata, a ndearnadh iad a aistriú chuig lárionad ainmnithe agus neamhord meabhrach orthu. Féadfaidh an Bord a ordú leanúint dá gcoinneáil nó iad a chur ar ais sa phríosún.

3. ATHBHREITHNITHE AG AN mBORD

De réir mar a fhoráiltear le hAcht 2006, ní foláir don Bhord coinneáil gach othair a athbhreithniú i gceann agaí nach faide ná sé mhí. De ghnáth bíonn dhá éisteacht athbhreithnithe ag othair fhadtéarmacha in aghaidh na bliana, ach d'fhéadfadh níos mó éisteachtaí a bheith ag cuid acu toisc, lasmuigh de na héisteachtaí a sceidealaítear go rialta, gur féidir athbhreithniú a réachtáil ar thionscnamh an Bhoird nó ar iarratas ó othar nó ó Stiúrthóir Cliniciúil an Phríomh-Ospidéil Meabhair-Ghalar. Féadfaidh an tAire Dlí agus Cirt, Gnóthaí Baile agus Imirce a ordú don Bhord athbhreithniú a sheoladh maidir le coinneáil príosúnaigh a thugtar isteach san ospidéal dá ainneoin nó dá hainneoin.

Bíonn 100 othar ar an meán á gcoinneáil aon tráth áirithe sa Phríomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar faoi Acht 2006. Tagann athrú ar an líon sin mar go ndéantar, seachas na hothair arna gcoinneáil ar feadh tréimhsí níos faide, othair a aistriú ón bpríosún, le toiliú nó dá n-ainneoin, le haghaidh cúraim nó cóireála nach mbíonn ar fáil dóibh sa phríosún. D'fhéadfadh sé, áfach, nach dtiocfadh daoine de na hothair sin os comhair an Bhoird chun athbhreithniú a dhéanamh ar a gcoinneáil mar go bhféadfaidh an Stiúrthóir Cliniciúil, tar éis dul i gcomhairle leis an Aire Dlí agus Cirt, Gnóthaí Baile agus Imirce, iad a aistriú ar ais chuig an bpríosún tráth ar bith.

Rinne an Bord athbhreithniú ar choinneáil 99 othar i 2025, ar laghdú é ar líon na n-othar a ndearnadh athbhreithniú ar a gcoinneáil i gcomparáid le 2024 nuair a

rinneadh athbhreithniú ar 101 n-othar.

As na 99 othar a ndearnadh athbhreithniú orthu i 2025, mná ab ea 14 díobh agus fir ab ea 85 díobh. Sheol an Bord 215 éisteacht athbhreithnithe san iomlán i gcomparáid le 208 sa bhliain roimhe sin, ar ardú 3.4% é ar líon na n-éisteachtaí athbhreithnithe. As na 99 othar, fáthmheasadh scitsifréine a bheith ar 63% díobh, neamhord scitseamhothachtálach a bheith ar 20% díobh agus neamhoird eile a bheith ar 17% de na hothair. Tá sé sin inchomórtais le 2024, bliain inar fáthmheasadh scitsifréine a bheith ar 60% de na hothair, neamhord scitseamhothachtálach a bheith ar 21% díobh agus neamhoird eile a bheith ar 19% díobh. Is ceart a thabhairt do d'aire go ndéanann an Bord athbhreithniú ar an gcroíghrúpa céanna othar gach bliain. (Féach Foscríbhinn A agus Foscríbhinn B maidir leis seo).

Den chéad uair, sheol an Bord an 46ú agus an 47ú hathbhreithniú ar choinneáil roinnt othar i 2025. Den 215 éisteacht athbhreithnithe, bhí cúig chás idir an 46ú agus an 47ú hathbhreithniú, líon iomlán de 2%. Bhí 31% de na héisteachtaí ag an 1ú go dtí an 5ú céim athbhreithnithe, i gcomparáid le 29% i 2024. Astu sin, an 1ú hathbhreithniú a bhí i gceist le 14 athbhreithniú nó 7%, i gcomparáid le 2024 nuair a bhí 22 athbhreithniú den sórt sin ann, líon is cothrom le 11% d'iomlán na bliana sin. (Féach Foscríbhinn C maidir leis seo).

Mar a bhain le blianta eile, bhain tromlach na n-éisteachtaí athbhreithnithe le hothair

arna gcimiú chun an Phríomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar faoi Alt 5(2) d'Acht 2006, tar éis a fháil neamhchiontach i gcion de dheasca gealtachta. I 2025, bhain 138 n-éisteacht, sin 64% den líon iomlán, le coinneáil othar a cimíodh faoi Alt 5(2). 137 an líon a bhí sa chatagóir sin i 2024, sin 66% freisin de líon iomlán na n-éisteachtaí an bhliain sin. Arís i 2025, bhain an dara líon ba mhó de na héisteachtaí athbhreithnithe le hothair a coinníodh faoi Alt 15(2) den Acht, ar phríosúnaigh iad a aistríodh dá n-ainneoin chuig an bPríomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar le haghaidh cúraim nó cóireála nach bhféadfaí a thabhairt dóibh sa phríosún. Bhain 17% de na héisteachtaí athbhreithnithe i 2025 leis an ngrúpa sin, i gcomparáid le 19% i 2024. Bhain 13% de na héisteachtaí athbhreithnithe i 2025 le hothair a coinníodh faoi Alt 4(5), ar ardú é ar fhigiúr 10% na bliana 2024 é. (Féach Foscríbhinn D maidir leis seo).

4. AN SCÉIM UM CHÚNAMH DLÍTHIÚIL FÁ MHEABHAIR-SHLÁINTE (AN DLÍ COIRIÚIL)

Ceanglaítear ar an mBord, le hAlt 12(1) (c) d'Acht 2006, ionadaí dlíthiúil a shannadh do gach othar ar ábhar d'athbhreithniú a choinneáil nó a coinneáil, mura mbeartaíonn an t-othar ionadaíocht dhlíthiúil a fhostú ar a chostas nó a costas féin. Chuige sin, bhunaigh an Bord an Scéim um Chúnadh Dlíthiúil fá Mheabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil), 2006, faoinar bunaíodh painéal d'ionadaithe dlíthiúla agus rinneadh socrú maidir leis na táillí dlí a bhaineann le hionadaíocht os comhair an Bhoird Athbhreithnithe. Féadfaidh othair, más mian leo, seirbhísí aturnae a shanntar ón bpainéal a dhiúltú agus aturnae eile ón bpainéal a iarraidh nó féadfaidh siad aturnae nach ón bpainéal é a fhostú ar a gcostas féin. Ar mhaithe le leanúnachas d'othair, ag

féachaint don fhíoras go bhfuil neamhord meabhrach orthu, déanann an Bord a dhícheall an t-atairnae céanna a shannadh chun feidhmiú ar son othair ag éisteachtaí athbhreithnithe ina dhiaidh sin.

21 chomhalta a bhí ar phainéal na n-ionadaithe dlíthiúla ag deireadh 2025. I rith na bliana d'éirigh beirt chomhaltaí as an bpainéal.

10 gcás an meánlíon cásanna a sannadh d'aturnaetha ar an bPainéal i 2025. (Féach Foscríbhinn E maidir leis seo).

5. ORDUITHE UM URSCAOILEADH

Cheadaigh an Bord urscaoileadh coinníollach i leith ceathrar othar ón bPríomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar i 2025. 9 bliana an meánfhad coinneála san ospidéal do na hothair a urscaoileadh go coinníollach. 6.96 mbliana an mheánré a mhair an dá cheann ba ghiorra agus 11.84 bhliain an mheánré a mhair an dá cheann ab fhaide. Is ceart a thabhairt do d'aire nach foras riachtanach ná leordhóthanach, ann féin, é an t-achar ama a dhéantar othar a choinneáil san ospidéal chun urscaoileadh coinníollach a dheonú. (Féach Foscríbhinn F maidir leis seo).

Fuair an Bord seacht n-iarratas ar urscaoileadh neamhchoinníollach i 2025 ó othair a bhí urscaoilte go coinníollach ar feadh 12 mhí nó níos faide. Dheonaigh an Bord cúig urscaoileadh neamhchoinníollach in 2025.

Fuarthas aon iarratas amháin maidir le hordú um urscaoileadh coinníollach a leasú i 2025 agus cheadaigh an Bord é.

6. **CIONTA NÓ CIONTA LÍOMHNAITHE**

Ar áireamh sna cineálacha cionta, nó na cionta líomhnaithe, inar cúisíodh nó inar ciontaíodh othair a coinníodh sa Phríomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar i 2025 bhí dúnmharú, iarracht ar dhúnmharú, dúnorgain, ionsaí agus ionsaí ba chúis le mórdhíobháil choirp. As na 99 n-othar a ndearnadh athbhreithniú ar a gcoinneáil, bhí 41 díobh cúisithe, nó ciontaithe, i ndúnmharú.

Duine de theaghlach an othair ba ea móramh d'íospartaigh an chiona nó an chiona líomhnaithe sin. Cúisíodh nó ciontaíodh 8 n-othar in iarracht ar dhúnmharú / dúnorgain / bás de dheasca tiomáint chontúirteach. Cúisíodh nó ciontaíodh 32 othar in ionsaí, in ionsaí ba chúis le díobháil/ionsaí ba chúis le mórdhíobháil choirp agus cúisíodh nó ciontaíodh cúigear díobh i gcoirloscadh. Ar áireamh sna cionta eile bhí ionsaí gnéasach, bagairt duine a mharú, ciapadh, trombhuirgléireacht armtha le scian, scian a shealbhú le hintinn díobháil a dhéanamh, agus sceana a shealbhú agus imeaglú, seilbh airm tine le hintinn beatha duine a chur i mbaol/díobháil a dhéanamh, iarracht ar mhionaoiseach a fhuadach; agus cur i gcoinne gardaí, sárú ar an tsíocháin agus damáiste coiriúil. (Féach Foscríbhinn G maidir leis seo).

7. FAISNÉIS AIRGEADAIS

Maoinítear an Bord Athbhreithnithe as Mírcheann A.13 de Vóta Oifig an Aire Dlí agus Cirt, Gnóthaí Baile agus Imirce. Cloíonn an Bord Athbhreithnithe leis an gCód Caiteachais Phoiblí. I 2025, fuair an Bord Athbhreithnithe leithdháileadh buiséid €439,000. Tharla aistriú an Phríomh-Ospidéil Meabhair-Ghalar i mí na Samhna, 2022. Níor ardaigh caiteachas an Bhoird, mar a bhí súil leis. €354,414.18 an caiteachas iomlán a bhí ann faoi Fho-cheannteideal A.13 i 2025. Leagtar amach thíos na príomh-mhíreanna caiteachais:

Cúnamh Dlíthiúil in Aisce	€119,534.22
Táillí na gComhaltaí Boird	*€117,500
Táille an Chathaoirligh	€35,437.50
Comhairle dlí agus Ionadaíocht	€65,616.12

*Áirítear táillí do mhí na Nollag 2024 sna figiúirí. Níl táillí do mhí na Nollag 2025 san áireamh mar go n-íoctar iad i mí Eanáir 2026.

8. NOCHTADH COSANTA

Tá Beartas um Nochtadh Cosanta na Roinne Dlí agus Cirt, Gnóthaí Baile agus Imirce glactha ag an mBord Athbhreithnithe mar bheartas an Bhoird maidir le nochtaí cosanta san áit oibre. I gcomhréir le ceanglais tuairiscithe, dearbhaítear nach bhfuarthas aon tuairisc maidir le nochtadh cosanta i 2025.

9. COSAINT SONRAÍ

Tá Beartas um Chosaint Sonraí na Roinne Dlí agus Cirt, Gnóthaí Baile agus Imirce glactha ag an mBord Athbhreithnithe. Mar gheall ar a mhéid, ní mheastar é a bheith indéanta ag an mBord Oifigeach Cosanta Sonraí dá chuid féin a cheapadh. Tá

Oifigeach Cosanta Sonraí na Roinne ceaptha mar Oifigeach Cosanta Sonraí don Bhord.

10. **DUALGAS NA hEARNÁLA POIBLÍ UM CHOMHIONANNAS AGUS CEARTA AN DUINE**

Tá an Bord Athbhreithnithe tiomanta dá chinntiú go gcomhlíontar a fhreagrachtaí faoi alt 42 den Acht fá Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas, 2014, lena gcuirtear oibleagáid dhearfach ar chomhlachtaí poiblí, le linn dóibh a bhfeidhmeanna a chomhlíonadh, aird a thabhairt ar an ngá atá ann deireadh a chur leis an idirdhealú, comhionannas deiseanna a chur chun cinn agus cearta daonna na foirne agus na ndaoine dá soláthraíonn sé seirbhísí a chosaint. Choimeád an Bord Athbhreithnithe an dualgas sin i gcumhne le linn dó a fheidhmeanna a chomhlíonadh i 2025.

11. **RIALACHAS AGUS RIALUITHE INMHEÁNACHA**

Struchtúr agus Comhaltas an Bhoird Athbhreithnithe

Is comhlacht gar-bhreithiúnach, seachas bord rialachais, atá sa Bhord Athbhreithnithe Meabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil) a dhéanann athbhreithniú ar choinneáil othar a bhíonn á gcoinneáil i lárionaid ainmnithe faoin Acht um an Dlí Coiriúil (Gealtacht), 2006. Is iad atá ar an mBord Cathaoirleach agus aon líon gnáthchomhaltaí a cheanglóidh an tAire Dlí agus Cirt, Gnóthaí Baile agus Imirce tar éis dul i gcomhairle leis an Aire Sláinte. Iarbhreitheamh den Chúirt Achomhairc atá sa Chathaoirleach atá ann faoi láthair agus tá triúr gnáthchomhaltaí ann, ar síciatraithe comhairleacha beirt díobh agus ar comhairleoir-shíciteiripeoir duine díobh. An tAire a cheapann comhaltaí

uile an Bhoird ar feadh tréimhse cúig bliana, de réir mar a fhoráiltear le hAcht 2006.

Leagtar amach faoi seo comhaltas an Bhoird i 2025 agus dáta ceaptha na gcomhaltaí:

Comhalta	Ceaptha
An Breitheamh Uasal Séamus Noonan	Deireadh Fómhair 2024
An Dr. Katherine Brown Síciatraí Sainchomhairleach	Bealtaine 2017 Athcheaptha Bealtaine 2022
Nora McGarry, Uas. Comhairleoir-Shíciteiripeoir	Meán Fómhair 2011 Athcheaptha Meán Fómhair 2016 Athcheaptha Meán Fómhair 2021
An Dr. Elizabeth Walsh, Síciatraí Sainchomhairleach	Eanáir 2013 Athcheaptha Eanáir 2018 Athcheaptha Eanáir 2023

Cothromaíocht Inscne

Is faoin Roinn Dlí agus Cirt, Gnóthaí Baile agus Imirice atá sé comhaltaí a cheapadh ar an mBord Athbhreithnithe agus níl aon bhaint ag an mBord le ceapacháin. Amhail ar an 31 Nollaig 2025, bhí comhalta fireann amháin (25%) agus triúr comhaltaí baineanna (75%) ar an mBord Athbhreithnithe.

Freastal ar Éisteachtaí agus Táillí

Is annamh a thagann an Bord Athbhreithnithe le chéile, seachas le haghaidh éisteachtaí sa Príomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar, Port Reachrann. Le linn dó coinneáil othar a athbhreithniú, suíonn an Bord i bpainéal de thriúr, agus bíonn an Cathaoirleach agus síciatraí sainchomhairleach amháin ar a laghad ar an bpainéal i gcónaí.

Táille €250 a íoctar le gnáthchomhaltaí in aghaidh gach éisteachta athbhreithnithe ar a ndéanann siad freastal. Íoctar an táille chéanna as freastal ar éisteachtaí i dtaca le hiarratais ar urscaoileadh neamhchoinníollach agus i dtaca le hiarratais chun coinníollacha a bhaineann le hurscaoileadh a leasú nó a athrú. I 2025, d'fhreastail an Dr Brown ar 132 éisteacht, d'fhreastail Nóra Uas. McGarry ar 223 éisteacht agus d'fhreastail an Dr Walsh ar 112 éisteacht.

An Cathaoirleach a bhíonn i gceannas ar gach éisteacht athbhreithnithe agus ar éisteachtaí chun iarratais ar urscaoileadh neamhchoinníollach a bhreithniú agus iarratais chun coinníollacha a leasú. Tugann an Cathaoirleach comhairle agus treoir don Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin, freisin, maidir le gnó an Bhoird a bhainistiú agus maidir le bainistiú aon chásanna dlí inar páirtí an Bord. Íoctar táille bhliantúil €70,875 leis an gCathaoirleach.

Fostaithe

Is Leas-Phríomhoifigeach sa Roinn Díl agus Cirt, Gnóthaí Baile agus Imirce í Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin an Bhoird, Aisling Uas. Brennan, a chaitheann cuid dá cuid ama le dualgais Phríomh-Oifigeach Feidhmiúcháin an Bhoird. Tá an Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin freagrach as gnó agus acmhainní an Bhoird a bhainistiú agus a riaradh ó lá go lá. Ní íoctar táille ar leithligh leis an bPríomh-Oifigeach Feidhmiúcháin as a cuid oibre leis an mBord Athbhreithnithe.

Tacaíonn Ardoifigeach Feidhmiúcháin agus Oifigeach Feidhmiúcháin, atá ar iasacht ón Roinn Dlí agus Cirt, leis an mBord Athbhreithnithe. Is státseirbhísigh iad foireann an Bhoird Athbhreithnithe agus íoctar rátaí pá cuí na státseirbhíse a bhaineann lena ngrád leo.

Déanann Ionad Seirbhísí Comhroinnte Párolla na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe íoc tháillí na gComhaltaí Boird a phróiseáil. Déanann Lárionad Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais na Roinne Dlí agus Cirt, Gnóthaí Baile agus Imirce íocaíochtaí eile a phróiseáil.

Formhaoirsiú agus Rialuithe Inmheánacha

Thángthas ar Chomhaontú Formhaoirsithe don tréimhse 2023 – 2025 leis an Roinn Dlí agus Cirt, Gnóthaí Baile agus Imirce agus shínigh an Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin é thar ceann an Bhoird Athbhreithnithe. Lean an Comhaontú i bhfeidhm go dtí deireadh na bliana 2025 agus foráladh go ndéanfar é a athbhreithniú agus a nuashonrú tuairim is gach 12 mhí, más gá. Comhaontaíodh sa Chomhaontú, mar gheall ar fheidhmeanna reachtacha cúnga an Chathaoirligh, neamhspleáchas reachtúil an Bhoird agus chomh beag is atá sé, go ndéanfaidh an Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin an Tuarascáil Chuimsitheach a cheanglaítear a thabhairt don Aire de réir an *Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú*, 2016. Maidir le comhlíonadh an *Chóid Cleachtais*, tá an fhoráil den *Chód* a bhaineann le ‘*Comhlíon nó Míinigh*’ curtha i bhfeidhm ag an Roinn maidir leis an mBord Athbhreithnithe.

Maidir le rialuithe inmheánacha agus bainistiú priacail, de bharr mhéid an Bhoird Athbhreithnithe, ní mheastar gurb indéanta don Bhord Aonad Iniúcháireachta nó Coiste Iniúcháireachta agus Priacail a bhunú. Ina ionad sin, tá socruithe eile bunaithe chun rochtain a thabhairt don Bhord ar Aonad Iniúcháireachta Inmheánaí agus ar Choiste Iniúcháireachta agus Priacail na Roinne i ndáil le rialachas airgeadais. Déanann an Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin measúnú ar phríomhphriacail an Bhoird Athbhreithnithe agus déantar na priacail a shainaitheann a áireamh ar an gClár Priacail arna chothabháil ag an Roinn. Is é an priacal is mó atá sainaitheanta ná nach ndéanfar éisteachtaí athbhreithnithe a chur i gcrích laistigh de na teorainneacha ama reachtúla. Leis na bearta maolaithe atá glactha, táthar á chinntiú go ndéantar athbhreithnithe a chur i gcrích de réir an dlí.

Ní cheanglaítear leis an reachtaíocht bhunaitheach ar an mBord Athbhreithnithe Ráitis Airgeadais a chur ar fáil. Déanann an Bord, tríd an bPríomh-Oifigeach Feidhmiúcháin, idirchaidreamh le hIonad Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais na Roinne Dlí agus Cirt, Gnóthaí Baile agus Imirce agus tugann an tIonad tuarascáil ar ioncam agus caiteachas an Bhoird i dtuarascálacha bainistíochta míosúla na Roinne. Déanann an Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin na tuarascálacha míosúla a choimeád faoi athbhreithniú agus tá nósanna imeachta curtha ar bun chun a chinntiú go n-údar-áitear caiteachas de réir threoirlínte na Roinne.

Ag féachaint do mhéid an Bhoird agus don bhonn reachtúil atá lena shainchúram, ar

sainchúram é nach n-athraítear mura leasaítear reachtaíocht, ní mheastar gur gá don Bhord plean straitéiseach a ullmhú. Mar sin féin, foilsíonn an Bord Athbhreithnithe staidreamh iomchuí maidir lena aschur ina Thuarascáil Bhliantúil a chuirtear faoi bhráid na Roinne agus a fhoilsítear ar shuíomh gréasáin an Bhoird.

Cloíonn an Bord Athbhreithnithe le treoirlínte agus beartais na seirbhíse poiblí maidir le soláthar. Más gá sin, is i gcomhairle le hAonad Soláthair na Roinne Dlí agus Cirt, Gnóthaí Baile agus Imirce agus Oifig Soláthair an Rialtais a dhéantar aon chomórtas soláthair a sheoladh.

An Comhshaoil agus Caomhnú Fuinnimh

I bhfianaise an Bord a bheith beag, déantar tomhaltas fuinnimh an Bhoird a áireamh sna figiúirí tomhaltais foriomlána a thuiriscíonn an Roinn go bliantúil d'Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann.

Tabhair ar aird:

Tá na nithe seo a leanas le fáil ar shuíomh gréasáin an Bhoird www.mhclrb.ie

Comhdhlúthú riaracháin ar an Acht um an Dlí Coiriúil (Gealtacht), 2006, arna ullmhú ag an gCoimisiún um Athchóiriú an Dlí;

(revisedacts.lawreform.ie/eli/2006/act/11/revised/en/pdf?annotations=false)

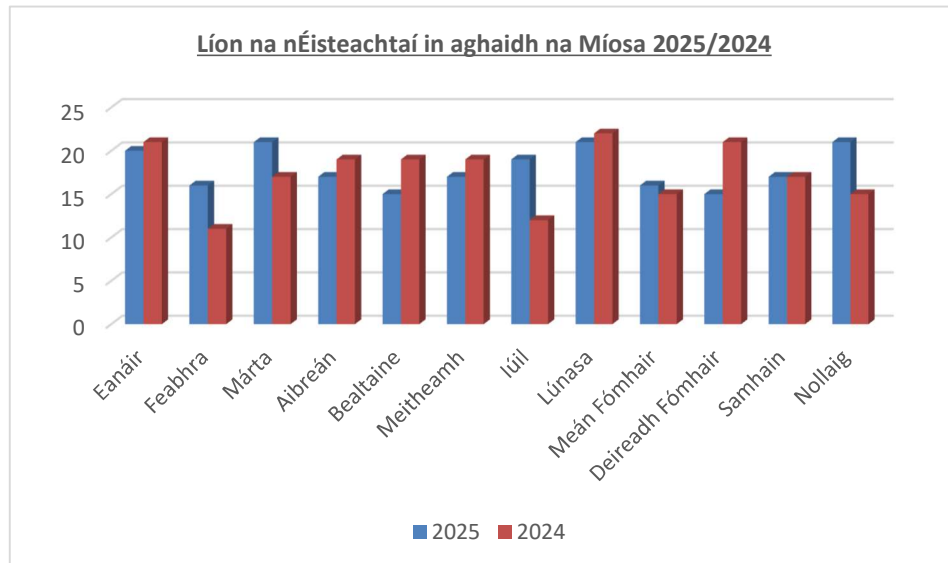
Nósanna Imeachta an Bhoird Athbhreithnithe Meabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil)

www.mhclrb.ie/wp-content/uploads/2026/01/Procedures-Mental-Health-Criminal-Law-Review-Board.pdf

Téarmaí agus Coinníollacha na Scéime um Chúnamh Dlíthiúil fá Mheabhair-Shláinte (An Dlí Coiriúil) 2006 www.mhclrb.ie/wp-content/uploads/2024/04/Terms-and-Conditionsrevised-April-2024.pdf

Líon na nÉisteachtaí in aghaidh na Míosa 2025/2024

Mí	Líon na nÉisteachtaí i 2025	% den Iomlán 2025	Líon na nÉisteachtaí i 2024	% den Iomlán 2024
Eanáir	20	9%	21	10%
Feabhra	16	7%	11	5%
Márta	21	10%	17	8%
Aibreán	17	8%	19	9%
Bealtaine	15	7%	19	9%
Meitheamh	17	8%	19	9%
Iúil	19	9%	12	6%
Lúnasa	21	10%	22	11%
Meán Fómhair	16	7%	15	7%
Deireadh Fómhair	15	7%	21	10%
Samhain	17	8%	17	8%
Nollaig	21	10%	15	7%
Iomlán	215		208	

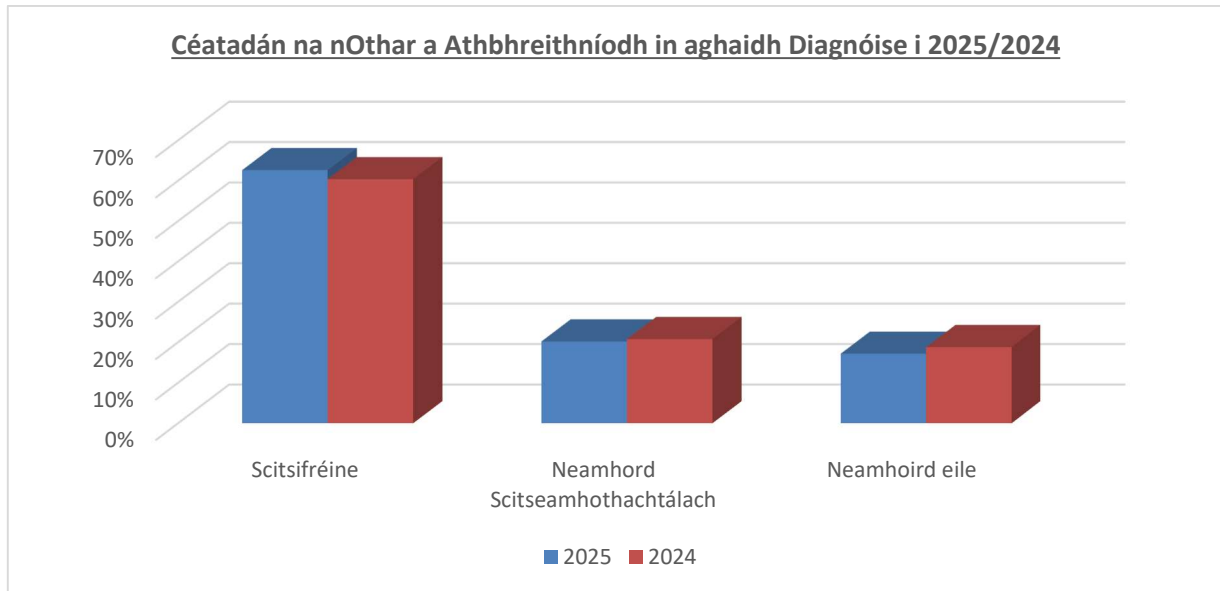
Foscúbhinn B

Líon na nOthar arna nAthbhreithniú in aghaidh Diagnóise i 2025/2024

Diagnóis	Líon na n-othar a athbhreithníodh 2025	% den Iomlán 2025	Líon na n-othar a athbhreithníodh 2024	% den Iomlán 2024
Scitsifréine	62	63%	61	60%
Neamhord Scitseamhothachtálach	20	20%	21	21%
Neamhoird eile	17	17%	19	19%
Iomlán	99		101	

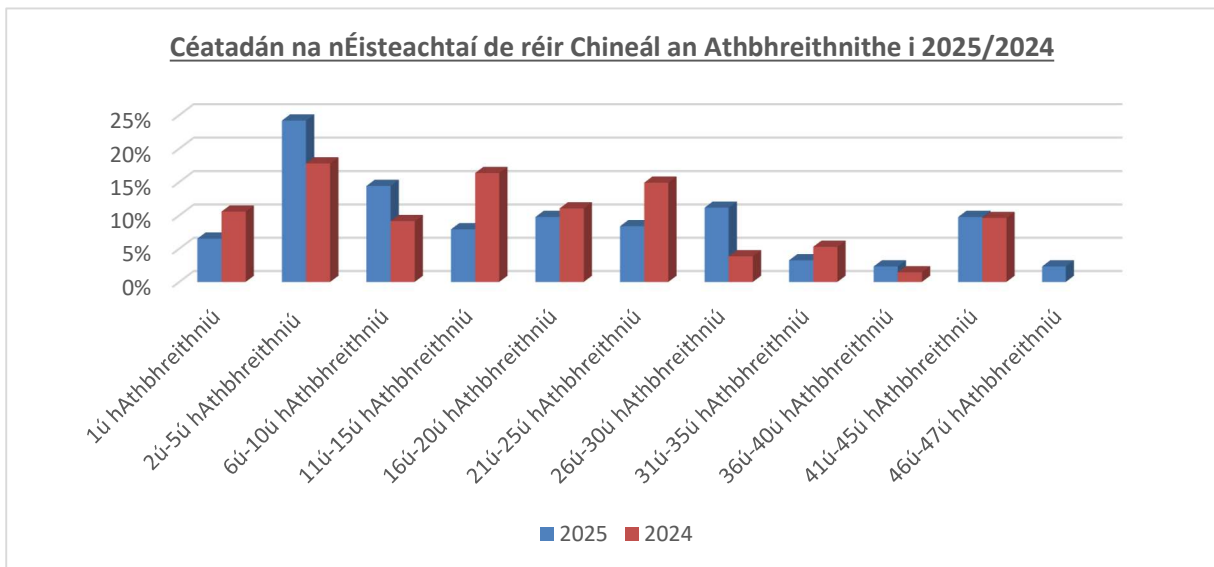
Áirítear ar na Neamhoird Eile:

Neamhord Mothachtálach Dé-Pholach
Neamhord de chuid Speictream an Uathachais
Siondróm Asperger
Neamhord Seachránach
Eipeasóid Mháineach le Síocóis
Síocóis Orgánach
Neamhord Néarfhorbartha
Neamhord Struis Iarthrámaigh
Neamhord Síocóiseach

Líon na nÉisteachtaí i 2025/2024 in aghaidh Chineál an Athbhreithnithe

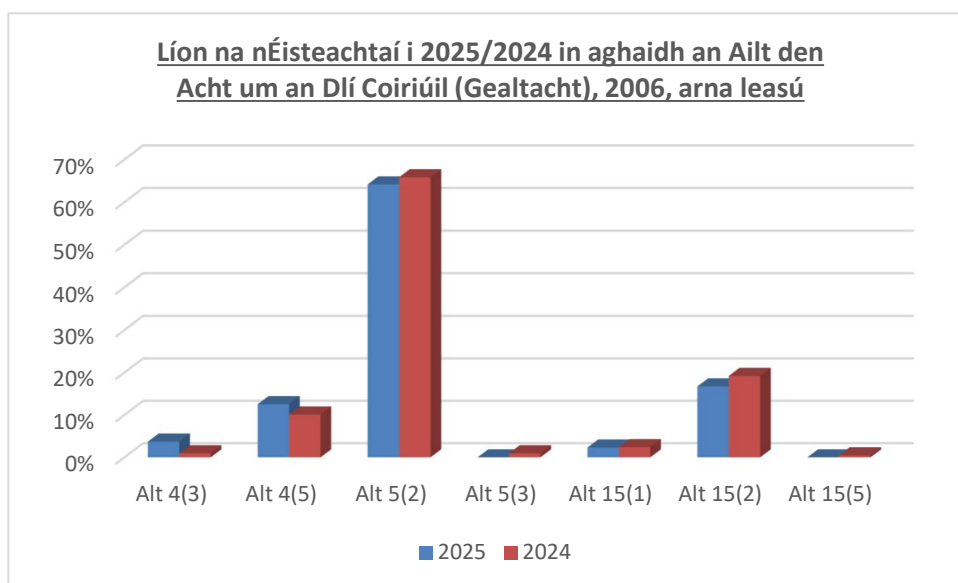
Cineál an Athbhreithnithe	Líon na nAthbhreithnuithe i 2025	% den iomlán 2025	Líon na nAthbhreithnuithe i 2024	% den iomlán 2024
1ú hAthbhreithniú	14	7%	22	11%
2ú-5ú hAthbhreithniú	52	24%	37	18%
6ú-10ú hAthbhreithniú	31	14%	19	9%
11ú-15ú hAthbhreithniú	17	8%	34	16%
16ú-20ú hAthbhreithniú	21	10%	23	11%
21ú-25ú hAthbhreithniú	18	8%	31	15%
26ú-30ú hAthbhreithniú	24	11%	8	4%
31ú-35ú hAthbhreithniú	7	3%	11	5%
36ú-40ú hAthbhreithniú	5	2%	3	1%
41ú-45ú hAthbhreithniú	21	10%	20	10%
46ú-47ú hAthbhreithniú	5	2%		
Iomlán	215		208	

Líon na nÉisteachtaí i 2025/2024 in aghaidh an Ailt den Acht um an Dlí Coiriúil (Gealtacht), 2006, arna leasú

Alt d'Acht 2006	Líon na nÉisteachtaí 2025	% den Iomlán 2025	Líon na nÉisteachtaí 2024	% den Iomlán 2024
Alt 4(3)	8	4%	2	1%
Alt 4(5)	27	13%	21	10%
Alt 5(2)	138	64%	137	66%
Alt 5(3)	0	0%	2	1%
Alt 15(1)	5	2%	5	2%
Alt 15(2)	36	17%	40	19%
Alt 15(5)	1	0%	1	0%
Iomlán	215		208	

- Alt 4(3)** Neamh-inniúil ar Phléadáil, an Chúirt Dúiche
- Alt 4(5)** Neamh-inniúil ar Phléadáil, Cúirt Eile
- Alt 5(2)** Neamhchiontach de dheasca gealtachta
- Alt 5(3)** Scrúdú agus tuarascáil i ndáil le neamhchiontach de dheasca gealtachta
- Alt 15(1)** Aistriú deonach ón nPríosún
- Alt 15(2)** Aistriú neamhdheonach ón bPríosún
- Alt 15(5)** Leanúint d'aistriú deonach ón bPríosún (tar éis diúltú do chúram nó do chóireáil)

Foscúbhinn E

Meánlón na gCásanna a Sannadh d'Íonadaithe Dlíthiúla ar an bPainéal um Chúnaimh Dlíthiúil i 2025/2024

An Bhliain	Líon na nÍonadaithe Dlíthiúla ar an bPainéal	Meánlón na gcásanna a sannadh
2025	21*	10
2024	21**	10

* Ag deireadh 2025 bhí 21 comhalta ar an bPainéal. I rith na bliana, d'éirigh beirt as.

** Ag deireadh 2024 bhí 23 comhalta ar an bPainéal. I rith na bliana, ceapadh ceathrar agus d'éirigh beirt as.

**Líon na nOthar a Urscaoileadh
go Coinníollach i 2025/2024**

Mí an Ordaithe um Urscaloileadh Coinníollach	Líon na nOthar 2025	Líon na nOthar 2024
Eanáir	3	-
Márta	-	3
Bealtaine	-	1
Meitheamh	1	-
Iúil	-	1
Meán Fómhair	-	1
Iomlán	4	6

**Cionta nó Cionta Líomhnaithe othar a ndearnadh
athbhreithniú ar a gcoinneáil i 2025**

Cineál an Chiona nó an Chiona Líomhnaithe	Líon na n-othar a cúisíodh, nó a ciontaíodh, i gcion	
Dunmharú inar dhuine den teaghlach an t-íospartach ina raibh aithne ag an othar ar an íospartach inar strainséir an t-íospartach	41	24 11 6
Iarracht ar Dhúnmharú/Dúnorgain/Bás de dheasca tiomáint chontúirteach inar dhuine den teaghlach an t-íospartach / ina raibh aithne ag an othar ar an íospartach inar strainséir an t-íospartach	8	3 5
Ionsaí ba chúis le díobháil/mórdhíobháil choirp inar dhuine den teaghlach an t-íospartach ina raibh aithne ag an othar ar an íospartach inar strainséir an t-íospartach	32	6 7 19
Coirloscadh	5	
Eile	13	
Iomlán	99	

Note

- 1) Maidir le hothair a ciontaíodh, nó a cúisíodh i níos mó ná cion/cion líomhnaithe amháin, cuireadh i gcatagóir iad de réir an chiona/an chiona líomhnaithe ba thromchúisí.
- 2) I mionlach de na cásanna, bhí níos mó ná íospartach amháin i gceist sa chion inar cúisíodh nó inar ciontaíodh othar.
- 3) Ar áireamh sa chatagóir “Eile” bhí ionsaí gnéasach, bagairt duine a mharú, ciapadh, trombhuirgléireacht armtha le scian, scian a shealbhú le hintinn díobháil a dhéanamh, agus sceana a shealbhú agus imeaglú, seilbh airm tine le hintinn beatha duine a chur i mbaol/díobháil a dhéanamh, iarracht ar mhionaoiseach a fhuadach; agus cur i gcoinne gardaí, sárú ar an tsíocháin agus damáiste coiriúil.